

czynnych, ludność stołecznego miasta Warszawy przekroczyła w dniu 1. lipca b. r. 1.200.000.

PROCHY CURIE - SKŁODOWSKIEJ W PANTEONIE

Trumna ze zwłokami słynnej uczoniej polskiej Marji Curie Skłodowskiej, zostanie przeniesiona do Panteonu.

Będzie to dowodem zaszczytnego wyróżnienia kobiety, gdyż w Panteonie spoczywa dotychczas jedynie małżonka słynnego filozofa Berthelota, która po oświadczeniu, że śmierć nie zdoła ją rozdzielić z mężem, zmarła w kilka godzin po śmierci męża. Rząd francuski uwzględnił wówczas w drodze wyjątku ostatnie życzenie wierniej małżonki zasłużonego filozofa.

NOWY BISKUP ŁÓDZKI

Z Rzymu nadeszła do Warszawy wiadomość, że na miejsce zmarłego niedawno w kędzi śp. ks. biskupa Tymienieckiego, Ojciec św. mianował nowym biskupem łódzkim O. Superiora, Stanisława Sopuszka T. J. w Warszawie.

SEJM ZJEDNOCZENIA P. R. K. PRZYSTĄPIENIU DOŚWIATOWEGO ZWIĄZKU POLAKÓW

Trzydziesty pierwszy Sejm Z. P. R. K. w Ameryce Południowej głosował za podtrzymaniem stanowiska amerykańskiej delegacji na II. Zjazd Polaków z Zagranicy w Warszawie w odwołaniu przysłapania do proponowanego Światowego Związku Polaków z Zagranicy.

Ważna ta sprawa dla Polonii amerykańskiej spotkała się z jednomyślnym uznaniem 719 delegatów, reprezentujących przeszło 175.000 członków tej organizacji.

Dr. B. Smykowski, który reprezentował Z. P. R. K. w Warszawie ubiegłego miesiąca i który był przewodniczącym sejmku przedstawił sejmowi swoje sprawozdanie z udziału w zjeździe warszawskim z jego przebiegu i ze stanowiska, jakie zajęła na nim delegacja amerykańska, które Izba przyjęła burzą oklasków. Sejm wyraził zgodę na Polską gotowość współpracy w zachowaniu kulturalnych tradycji z krajem przodków.

OHYDNA ZRODNOVA NA PLEBANJI

W nocy z piątku na sobotę 15-go września zginał z rąk zbrojnych ksiądz kanonik Sadowski, proboszcz w Zimnej Wodzie pod Łwowem. Około godziny 3-jej w nocy gospodyni i służąca usłyszały szaczenie psów, a w chwili potem 3 sirazy z rewolweru i wolań księdza o pomoc; bały się jednak wyjść. Gdy się rozwidliło, weszły na korytarz i spostrzegły kałużę krwi i krwawe ślady do syplalni księdza. Tam na podłodze leżał martwy już ks. Sadowski, zastrzelony 3-ma kulami z tyłu. Bieliznę miał poszarpaną, jakby od gwałtownej walki, sprządy były powrócone. Jak wykazało śledztwo, zbrojów było trzech. Weszli przez okno. Zabrali woreczek z jego oszczędnościami, oraz okło tysiąca złotych, przeznaczonych na kupno dzwonów. Kilka dni przedtem ks. Sadowski miał u siebie na przechowaniu 20 tysięcy zł., które gmina pożyczyla z Kasy oszczędności na kupno sąsiedniego dworu, aby urządzić w nim szkołę. Zbroje się spóźnił, gdyż kupno zostało już zawarte i pieniądze wypłacone. Ś. p. ks. kanonik Sadowski miał lat 63. Pochodził z Podolia i długie lata był proboszczem na Ukrainie. W roku 1921 chciał uciec do Polski, ale bolszewicy go złapali i uwięzili. Powolna próba ucieczki się udała. Odtąd ks. Sadowski był proboszczem w dwóch szkołach parafialnych w powiecie husiatyńskim, a od roku 1930 w Zimnej Wodzie. Straszna śmierć tego dzielnego i zanego kapłana przejęła do głębi duszy wszystkich co go znał.

Kto warcholi?

Otrzymałmy list w sprawie artykułu »Warcholstwa« jaki się pojawił w »Gazecie Polskiej« z dnia 14. b. m. z prośbą o ogłoszenie go na łamach naszego pisma co niniejszym jak najchętniej czynimy.

Kurytyba dnia 15. października 1934.

Do Redakcji »Gazeta Polska w Brazylii« w Kurytybie.

W związku z artykułem zatytułowanym »Warcholstwo« ogłoszonym w Gazecie Polskiej w Brazylii z dnia 14 października 1934 r. Nr. 42 i podpisany przez pseudonim »SKI«, który zaznacza, że akcja wyborcza polska jest akcją ludzi uczciwych i prostych, zaś w dalszym wyznaniu swego creda politycznego ubolewa pseudo-autor nad prawdziwą powagą interesów naszych i godnością naszą, nad naganką na C. Z. P. Polaków kwestjonując mu prawo reprezentowania Kolonii Polskiej, stwierdzając dalej, że w sposób bezcelnie kłamliwy insynuowano, iż C. Z. P. jest zwalczany przez najpoważniejsze jednostki społeczeństwa naszego, wymieniając prztem nazwiska p. Franciszka Lachowskiego Prezesa Związku Polskiego oraz p. Jana Fauca, Prezesa Oświaty jako jedynych i rzeczywistych przedstawicieli Kolonii Polskiej, twierdząc jednocześnie, że walka z C. Z. P. jest walką z całą Kolonią Polską prowadzoną za poduszczeniem i pod kierunkiem »typów« znanych autorowi artykułów.

Pseudo autor w chorobliwej swej podejrzliwości zapytuje wyżej wspomnianych prezesów czy to za ich zgodą używa się ich nazwisk lub nawet za współpracą prowadzi się walkę z C. Z. P. i wzywa prezesów do wypowiedzenia się w tej sprawie.

W odpowiedzi na tę zaczepkę my niżej podpisani oświadczamy, że z całą przyjemnością wypowiemy się na temat stosunków do C. Z. P. tak naszych osobistych jak i organizacyjnych, na cele których za zgodą i wolą współrodaków pozostaliśmy, o ile pseudo autor podpisze się pełnym imieniem i nazwiskiem, względnie o ile redakcja jego imię i nazwisko wywali.

Zaznaczamy, że z pseudonimem korespondować nie możemy; ubliżyłoby to godności Towarzystw które reprezentujemy oraz godności ludzi nieposzlakowanych i cieszących się pełnym zaufaniem współrodaków i biorących odpowiedzialność za swe wystąpienia.

A zatem pseudo-autorze »SKI« jeżeli artykuł twój, który tu poruszamy nie jest wyaniem piaskiem w oczy wychodźtwa polskiemu i chęcią wyciągnięcia w bezproduktywną polemikę organizacji polskich oraz chęcią szkolenia bliźnim, to uchyli przyłbicy, wystąp po męsku a nie chowaj się za fartuszek redakcyjny a dowiesz się ciekawych rzeczy.

Jan Fauca. Fr. Lachowski.

ZNAMienne SŁOWA

(Dokończenie ze strony 1-szej)

Weszliśmy w nową fazę naszego bytowania w Ameryce, głównie dlatego, że napływ świeżej imigracji jest zamknięty. Rozwój nasz w Ameryce stanął poniekąd na martwym punkcie. Jakże obowiązki niesie nam przyszłość? My, którzy przyjęliśmy obywatelstwo amerykańskie przedewszystkiem nie powinniśmy zapomnieć o ziemi ojczystej, o jej świetnej historii, o jej wodzach i świętych, o jej wielkich męzach. Na taki indyferentyzm narodowy nie pisze się. Obowiązkiem całego Wychodźtwa jest szukać drogi pośredniej, by bronić sławy nowej Polski. Zdaje mi się, że niema tu grupy narodowościowej, któraby się mogła pochwalić takimi organizacjami, jak Polacy. Mimo to Inni umieją lepiej, jak się to mówi, »sprzedawać«. Ameryce swe dawne obojzyny. A my? Nio na tem polu nie zrobiliśmy po wojnie. Jako katolicy musimy stać przy parafjach, szkołach, organizacjach i wszelkich naszych instytucjach. Ale mamy do czynienia z nową generacją, tu zrodzoną i tu dorastającą. Ta generacja o tyle zostanie wierna starej, o ile stara na to zaszły sobie. Spoglądanie z góry na młodzież, która łamie język polski, utyskiwanie na młodzień, zraża ją i odstrasza. To powinno stanowczo ustać. Nie zdołamy przeschodzić pewnej asymilacji. Nasze pisma mogą przepelniać całe szpalty na ten temat, ale młodzież przyjmie to obojętnie. Organizacje muszą się starać we wszelki sposób, by zapocząć młodzież z tem, co za szczytne i chwalebne w dziejach ojców. O ile ta młodzież rozkocha się w literaturze i w dziejach Polski, w tem co wielkie w narodzie, o tyle można się spodziewać, że żywił będzie sympatią dla Polski. Młodzież wówczas stopniowo stanie się coraz bardziej polską. Jest ona taką

samą jak Inna młodzież. Kocho ona prawdę, płękno i to co rodzinne. Zapoznawajmy ją tylko z skarbnikami duchowymi polskości. Wówczas odegra ona ważną rolę w dziejach Wychodźtwa i chlubnie zapisze się.

Jeszcze jedna myśl. Choć my Polacy w Ameryce nie jesteśmy bogaci, to jednak jesteśmy najbogatszą grupą Polaków w świecie. Chętnie pomagamy staremu krajowi. Ale słyszy się, że podobno mają przyjechać tu wyścigowcy z kraju i nas oświecać i uczyć obowiazków obywatelskich. — Wdzięczny jestem braćiom z kraju za tę chęć pomocy, ale radziłbym im, by raczej pieniądze, które mają wydać na drogę i pobyt tutaj, złożyć w kraju na dobre cele. Daliśmy sobie rade, gdy byliśmy nędzarzami, damy sobie także radę w przyszłości.

Polacy w Nowej Anglii nie ustepują nikomu. Nasi Polacy w Wisconsinie nie narzekają, ale pracują gorliwie, kształcą młodzież. Wogóle wszędzie dajemy sobie radę. Gdy kiedy będziemy potrzebowali pomocy z kraju, zgłosimy się do Warszawy. Ale na razie prosilibym tych panów, by zostali w kraju. Nie widzę dlaczego marnować grosz narodowy, gdy w Polsce, na kresach zwłaszcza, tyle biedy. Ojgie płyną do nas listy z kraju z prośbą o pieniądze. Wobec tego, jeżeli chcą przyjeżdżać z Polski, by nas uczyć, musimy im powiedzieć, aby lepiej nie przyjeżdżali.

Rzadko mogę teraz z Wami przebywać, bo pracy w djecezi mam wiele. Poświęcam Wam tych parę słów w nadziei że je przyjmiecie do serca. Pragnę, byście się wznieśli na poziom własotw i kierowali zawsze Bogiem i prawdą. Szczęść Wam Boże!

Z Brazylii

PATRYARCHA LIZBONY W RIO

Patryarcha Lizbony J. Em. Ks. Kardynał Cerejeira w drodze powrotnej z kongresu zatrzymał się w Rio i w stadionie Vasco da Gama odprawił Mszę św. połową.

NOWE RADJO-STACJE NADAWCZE

Na pokładzie parowca »Almirante Alexandrino« udała się do Londynu misja telegrafistów brazylijskich, by tam na miejscu dozorcać budowy 9 nowych stacji radio-telegraficznych, które Brazylija zamierza wystawić.

Paraná FO WYBORACH

Wybory naogół odbyły się bardzo spokojnie. Porządek i spokój nigdzie nie był zakłócony. W naszym stanie głosowało 71 proc. zapisanych na listy wyborcze. Dotychczas o rezultacie nie pewnego powiedzieć nie można. Ura wyborczych w całej Paranie było 250 a powróciło dopiero 60. Może pod koniec tygodnia będziemy wiedzieli coś pewnego.

OFIARA MORZA

W Guaratuba dwaj rybacy, Bejo i Mudinho wyjechali na pełne morze na połów ryb. Morze było spokojne, powietrze jak najlepsze; zapowiadał się połów doskonały. Gdy rybacy znajdowali się daleko od brzegu powstała nagle burza, łódka stała się igraszką balwanów. Mudinho zniknął w krótkim czasie w nurtach fal a Bejo szczęśliwie, przy największym wysiłku dopłynął do brzegu.

KURYTYBA

PRZEDSTAWIENIE W KOLEGIUM S. S. MIŁOSIERDZIA

Otrzymałmy wiadomość, że w przyszłą sobotę, 20. b. m. wieczorem o 7.30 w Kolegium S. S. Miłosierdzia przy ulicy Cruzeiro 2. pensjonarki zakładu powtórzą na ogółne żąda nie akademii artystycznej, która zeszłego tygodnia cieszyła się takim powodzeniem u publiczności kurytybskiej.

Ufamy, że i tym razem publiczność nie zawiedzie.

NAPAD NA ULICY

Na Avenida Candido de Abreu został przez zamaskowanego i uzbrojonego złoceńcy napadnięty p. João Maria Kuster, który mu odebrał 100 milr. gotówki i złoty zegarek. Podobny wypadek miał miejsce niedawno na ulicy Ignacio Lustoza.

Bezpieczeństwo na samotnych ulicach przedmieść Kurytyby naprawdę wiele pozostawia do życzenia, zwłaszcza w godzinach wieczornych.

ELIXIR 914

zają wają go zauważa się po kilku dniach:

- 1) Krew czysta, wolna od wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.
- 2) Zniknięcie przyszczo, ogzem, wrzodów, swędzenia, ran jatrzących i t. p.
- 3) Zniknięcie zupełne Reumatyzmu, bólow w kościach i bólu głowy.
- 4) Zniknięcie objawów syfilitycznych wszelkich niedomagań spowodowanych przez syfilis.
- 5) Złotdek i kszki będą w doskonałym stanie, bo »Elixir 914« nie atakuje zółdka i nie zawiera jodków.

Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpitali, tudzież specjalistów w chorobach oczu i żółdkowych na tle syfilitycznym.

Wielki Bal w Abranches

Urządzany przez STOWARZYSZENIE STUD. »SARMACJA« wraz z TOW. WŁADYSŁAWA JAGIELŁY

WSPANIAŁA WYCIECZKA »SARMACJI« DO ABRANCHES W CELU ZBLIŻENIA MIĘDZY STUDENCKIEJ Z KOLONIĄ

Dnia 28-go b. m. w niedzielę, Slow. Stud. »Sarmacja« wspaniałą wycieczkę do Abranches, na którą zaprasza wszystkich członków i sympatyków. W sprawie przejazdu prosimy poinformować się u Zarządu. Zbiórka wycieczki na placu Tiradentes o godz. 9 tej rano.

WIECZOREM WIELKI BAL!

Sekretarz Antoni Firakowski

Komitet Pomocy Ofiarom Powodzi w Polsce

ZŁOŻYLI NA POWODZIAN; Z POPRZEDNIH LIST 13.285\$000

W Vera Guarany: (lista II)

Michał Szczołka 5\$; M. Bolko 4\$; A. Popija 3\$; po 2\$: A. Szelliga, M. Gawron, J. Nazaruk; W. Pawelski 1\$600; po 1\$: P. Momot, W. Janiszewski, J. Łos, A. Falinski, M. Gruczkowski, A. Świdzińska, J. Wiśniewski, J. Sawa, A. Zapotoczny, J. Cygańczuk, K. Klakowicz; po \$500: M. Kurud, M. Hajduka, M. Florsz, K. Florsz; H. Łysak \$400; 348000

W Agna Parada: (dzieci szkolne) na ręce nauczyciela p. Wacława Słębarskiego:

po 1\$: K. Słębarska, S. Słębarski, P. Kos; po \$500: A. Bochenka, J. Bochenki, H. Denega, Z. Rogus, Z. Sulowska, W. Sultowski, K. Urbanowski, E. Grochowska, B. Grochowska, M. Kobylinski; po \$400: M. Furman, A. Samsonowski; po \$200: K. Sultowski, E. Ribas;

Kurs wieczorowy:

J. Szkolny 1\$800; po 1\$: A. Sobczyńska, P. Słębarski, T. Słębarska, J. Karpiński, J. Karpiński, L. Samsonowska, N. Samsonowska, M. Sulowska; po \$500: J. Sobczyńska, S. Sobczyński, F. Słębarski, N. N.; 20\$000

W Lagoada Valeriano: (Parajá Rio de Peixo (R. Gr. do Sul)

Zbiórka w kaplicy 41\$600; z przedstawienia urzędowego przez Kolo Młodz. 50\$000; po 10\$ dzieci ze szkoły p. Lewandowskiej, Ks. Dr. Thiago Baenzger, M. Pogorzelski, F. Pogorzelski, M. Pogorzelski syn; A. Lawinski 8\$; po 5\$: W. Kominkiewicz, A. Parafinski, W. Pogorzelski, S. Pogorzelski, J. Pogorzelski, A. Galinski; po 4\$: W. Wrzesniewski, J. Potulski, T. Wozniak; po 2\$: J. Grzybowski syn, F. Skierzyński, K. Kominkiewicz, S. Potulski, A. Kominkiewicz, B. Pietruczyk, A. Marciniak, W. Stepczyński, W. Kominkiewicz, L. Prezewski, S. Laskowski, J. Szczepkowski, J. Głowska, F. Smalowski, M. Kominkiewicz, F. Czachowski, H. Śrócińska, I. Stepczyński, J. Bartkowiński, Barbara Potulka, P. Lawinski, M. Zarębski; po 1\$600: A. Studulski, F. Potulski; po 1\$: A. Łagowski, E. Potulski, S. Kwiatkowski, A. Skowronski, M. Kozak, A. Sliwinski, M. Różanski, J. Pietrzowski, T. Świdorski, A. Szabat, I. Pudło, L. Sychocki, M. Klimowicz, J. Ciżmowski, J. Stepczyński, W. Haremza, L. Zarębski, F. Szulkowska, J. Laskowski, M. Skowronski; 2688800

dzieci szkolne: po 1\$: G. Lewińska, J. Czechowski, L. Laskowska, K. Stepczyńska, W. Katięsta; po \$500: A. Potulski, A. Haremza, F. Laskowska, I. Grzybowski, L. Sychocki; po \$400: C. Potulski, J. Potulski, Z. Potulski; N. Bratowska \$300; po \$200: M. Studulski, A. Skierzyńska, S. Kominkiewicz, W. Kominkiewicz, M. Lewińska, M. Pluciński;

Razem 13.607\$500 (C. d. n.)

Kurytyba, 15-go października 1934.

Franciszek Lachowski, prezes

Józef Papugneć, skarbnik

Wincenty Fienik, sekretarz.

NIEMOWLETA

NiemowleTA rzadko chorują, gdy są regularnie odżywiani. Sztuczne odżywianie powoduje często biegunkę, której wyleczenie zależy wiele raz jedynie od sposobu odżywiania, unikania braku lub przesytu pokarmów. Tylko lekarze mogą udzielić porad matkom w takich wypadkach. W dzisiejszych czasach poleca się na biegunki cazeinaty de calcium i Edoformio z Casa Bayer, które zawierają fermentację, broniąę wrażliwości od lewicy!

ISKIERKI

— W Paryżu zmarł wielki mąż stanu, były Prezydent Francji Raymond Poincaré.
— J. Em. Ks. Kardynał Sebastjan Leme powraca z Kongresu Europy do Rio okrętem "Bagé", a razem z nim pielgrzymi brazylijscy w liczbie 400.
— Ministrem spraw zagranicznych w miejsce zamordowanego ministra Barthou został zamianowany Piotr Laval.
— Z Belgradu dowiadujemy się urzędowo, że zabójca króla Aleksandra nazywał się właściciel wice Władimir Georgijew, narodowości bułgarskiej, dawny szofer szefa terorysty z Macedonii Iwana Michajlon.
— Donoszą z Gratzu, że granica pomiędzy Jugosławią a Austrią została zamknięta. Komunikacja telefoniczna jest przerwana.
— "L'Information" donosi z Berlina, że w tamtejszych kołach politycznych wywołała duże wrażenie wiadomość, iż Litwinów będzie przewodniczącym Rady Ligi Narodów w okresie od stycznia do maja 1935 roku, t. zn. w czasie, gdy Liga zajmować się będzie kwestią plebiscytu w zagłębiu Saary.

PIERWSZA DOKTORKA NA ŚWIECIE.

W Bernie będzie święcona niedługo 96 rocznica urodzin pierwszej kobiety, która mimo sprzeciwów jej współczesnych odbyła medyczny egzamin, doktorski. Gdy Marja Theys, będąca pochodzenia niemieckiego, zaczęła w 1858 studiować na paryskiej Sorbonie, powstało ogólne oburzenie. Kobieta jako doktorka to zdawało się coś zupełnie niemożliwego. Pani Treys nie ustąpiła jednak przed naciskiem opinii i zdała wszystkie swoje egzaminy. Praktykowała w Strasburgu, a potem w Japonii i Chinach. Jakżeż dla czasu zmieniają. Dziś doktorek dla kobiet i dzieci jest ciągle zamało.

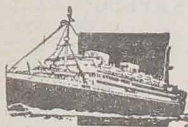
BAL OLIMPIADY

odbedzie się w sobotę, dnia 20 go października w SZKOLE LUDOWEJ przy ulicy Colombo. — Początek o godz. 9 wieczorem.
RÓŻNE NIESPODZIANKI.
Zaproszenia do nabycia w HOTEL MARTINS, Rua Riachuelo 114.

OKAZJA

Jest do sprzedania 50 akrów dobrej ziemi, w tem 10 akrów lasu a dwa pastwiska, oddalonej o dwa kilometry od kościoła i szkoły, wraz z dobrze utrzymanymi budynkami. Woda na miejscu.
— 70 pni pszczoł.
Zgłoszenia przyjmuje:
Jan Galuch w Hervalzinho — poczta Therezina — Paraná.

Mala Real Ingleza

ALCANTARA 20 Października do Rio, Madeira, Lissabon, Leixões (via L'Esabon), Vigo, Cherbourg i Southampton.

Do Montevideo i Buenos Aires:
Arlanza 23 Października
H. Monarch 24 "
Asturias 3 Listopada
H. Chieftain 13 "

Z Santos de Europy:
Arlanza 20 Października
H. Brigade 22 "
Britany 24 "
Arlanza 3 Listopada

Sprzedaje się sztykarty 3-ciej klasy do Europy: jak do Polski, Lotwy, Irlandji, Czechosłowacji, Jugosławji, Austrii, Rumunji, Bessarabji.
Informacji udziela Agencja:

Cia Marte
Rua 15 de Novembro 257-261 — Caixa postal 220 — CURITYBA

Kupuje się KASZĘ, płaci się 5\$000 za kwartę. WOSK po 5\$200 kilo.
Rua Barão do Rio Branco 341

Słynne lekarstwo HAEMATOGEN DRA HOMMEL'A

rozpowszechnione poczynione świecie już od 35 lat dala znakomicie przeciw: Anemji, Sklerozie Suchotom, Malarji, Neurastenji, grypie, febrze, zapaleniu płuc, szkarlatynie, odrze, chorobom kościocym, skrofotom, astenji, t. d.

HAEMATOGEN D-ra Hommela działa ze skutkiem.

Dr. Dante Romanó AKUSZER - OPERATOR

Profesor Operator Uniwersytetu. Były asystent szpitali berlińskich.
Leczy syfilis, drogi moczowe, djaternja.
Klinika dla Panien.
Leczy sztucznie promieniami słonecznymi ultrafioletowymi.
Konsultarium: Farmacja Minerva (na 1 szym piętrze) od godz. 1 do 3-ciej po południu.
Praça Tiradentes 554.
Rezydencja
Praça Senador Correia 4

OKAZJA.

Jest do sprzedania szklisz składający się z 9 akrów odległy o 1 1/2 km. od stacji Piraguara.
Informacji udziela Lino Jacomei Avenida Capanema nr. 111, lub Antonio Bernadini w Piraguara.

Obuwie

MOCNE

dla Mężczyzn i chłopców.

CENY SPRZEDAŻY SĄ NAJNIŻSZE W MIEŚCIE.

CHAPELARIA VENUS

Rua Quinze, esq. Dr. Muricy

„A VENCEDORA“

Fabryka cukierków i karmelków w najlepszych gatunkach i w papierki owijanych.
Cukierki: malinowe, kokosowe, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, m.żone i gumowe. — Prócz tych są jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. — Uprasza się Szan. Rodaków o łaskawe przekonanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie.
FRANCISZEK LACHOWSKI.
Curityba — Rua Cabral N 451 — Curityba

leczy reumatyzm, bóle, pierśowe, bóle zębów uszu, newralgji, kolki, świeże rany i t. p.

Lekarstwo zazywa się przez nacieranie.

Jest do nabycia we wszystkich aptekach.

Baczność!

Wszystko po cenach niższych. Książki do nabożeństwa — wielki wybór dopiero nadszedł z Europy — Obrazy religijne, figury kościelne, kremliniczki, lichtarze i wszelkie inne towary dewocjonalne! Wszelkie przyrządkowne. Drukarnia i litograficzna — Fabryka pieczętek gumowych i metalowych.

C. E. SCHULZ & COMP.
Rua Barão do Serra Azul 66-72 CURITYBA

SKŁAD MEBLI

Firmy:
JAKÓB KOZIEŃ
RUA SÃO FRANCISCO 284

Sprzedaje się meble: szafy, krzesła, łóżka, kołki, stoły, kredensy, szafy kuchenne, sofy, kanapki i t. p. powyżej wspomniane sprzęty wykonuje się na zamówienie. Ceny są bardzo niskie.

Występy Teatru Polskiego Z. A. S.

na Scenie Związku Polskiego w Kurytybie

kuchliwy zespół teatralny ZAS. pod artystycznym kierownictwem p. Tadeusza Morozowicza dał Polonji kurytybskiej prawdziwą rozrywkę duchową wystawiając na scenie Związku Polskiego sensacyjną sztukę amerykańską pod tytułem »Tajemniczy Dzems«.

Artyści dołożyli wszelkich starań, tak że wykonanie sztuki dało naprawdę jednolitą, artystyczną całość. Na wyróżnienie zasługuje mistrzowska wprost gra p. Morozowicza, dalej Fiońskich, Jezierskiego. Naturalnie i inni aktorzy grali z doskonałym odczuciem wartości artystycznych sztuki i z doskonałą znajomością swych ról. Zarzuć można był tylko, że zanadto oszczędzali swój głos i niektóre usłyszeły słabo na obszernej a puszej sa-

ll wychodzili. Niestety publiczności nie dopisała. W chwili oznaczonej na rozpoczęcie literalnie sala była pusta i godzinę trwał nim się cośkolwiek zapelnila. Tak samo i loże świeciły pustkami, zaledwie do połowy zapelnione. Niewiadomo czemu to przypisać czy przejęciu się naszych rodaków wyborami i akcją przedwyborczą tak dalece, że zapomnieli o występach naszych aktorów czy też o co nie chce posądzać naszą polską publiczność w Kurytybie, znieczulona kompletnie na piękno naszego języka ojczystego i na trud i wysiłek naszego zespołu teatralnego. A szkoda, bo warto było się godzinę rozzerwać i zabawić!

W-ski.

Niezwykłe dzieje zapisu na szpital Dzieciątka Jezus w Warszawie

Zmarła w Ameryce emigranka, dr. Lipińska zapisała w testamentach na rzecz warszawskiego szpitala Dzieciątka Jezus spadek w wysokości 250 tysięcy dolarów. Spadek został realizowany i przekazany zgodnie z wolą testatorki na rzecz szpitala.

Tymczasem w trakcie postępowania spadkowego do jednego z adwokatów warszawskich zgłosiła się mieszkanka Warszawy, Zofja Miller i oświadczyła, że jest ona nieprawą córką zmarłej dr. Lipińskiej i rości sobie prawa do spadku i chce wystąpić do Sądu o obalenie wydziedziczającego ją testamentu oraz przyznania jej sumy spadkowej.

Po długotrwałej korespondencji w Sądzie grodzkim przy ulicy Brukowej odbył się onegdaj akt wstępnego procesu Millerowej postępowanie o uznanie i identyfikację jej jako córki dr. Lipińskiej.

Przy tej okazji wyszły na jaw niezwykle dzieje spadku amerykańskiego. Jak się okazało, dr. Lipińska w rzeczywistości nazywała się Andruszkiewicz.

Na wiele lat przed wojną miała ona w Warszawie wielki magazyn z konfekcją. Pewnego dnia magazyn Andruszkiewiczowej spłonął wraz z towarami. Ponieważ urządzenie sklepu i towary były ubezpieczone i właścicielka wszczęła starania o premję, powstało podejrzenie, że sklep został podpalony. W pierwszej instancji zapadł wyrok ulewiniający. Prokurator apelował. Przed Sądem Apelaacyjnym, w r. 1902 oskarżenie przytoczyło przekonujące dowody winy oskarżonej. Sąd wydał wy-

rok skazujący ją na więzienie. Andruszkiewicz zorientowała się w lot, zdołała zbiec z sali sądowej i wyjechała do Ameryki, pozostawiając na łasce losu nieletnią córkę, Zofję. W Ameryce przybrała nazwisko Lipińskiej, wstąpiła na uniwersytet, skończyła wydział medyczny i uzyskała doktorat. Założyła klinikę położniczą, która prosperowała świetnie i przynosiła jej majątek.

Po 7-letnim pobycie w Ameryce przypomniała sobie o córce, zainteresowała się nią, zaczęła jej do Warszawy przysyłać pieniądze. Później stosunki pomiędzy matką i córką popsuły się. Dr. Lipińska — Andruszkiewicz była zdecydowaną przeciwniczką małżeństwa i odradzała go córce stanowczo. Kiedy Zofja wbrew radom matki wyszła zażam, dr. Lipińska zerwała z nią stosunki i zapisała majątek na cel społeczny. Córka Zofja Millerowa dowiedziała się o tem z gazet i postanowiła obalić testament. Na dowód swej autentyczności Millerowa przedstawiła Sądowi fotografie rodzinne, korespondencję z matką itd.

Sąd grodzki w trybie zabezpieczenia dowodów na podstawie zeznań świadków ustalił tożsamość zmarłej w Ameryce dr. Lipińskiej z osobą Zofji Andruszkiewiczowej zamieszkałej niedługo w Warszawie. Temsamem zostało ustalone, że Zofja Millerowa jest naturalną córką Andruszkiewiczowej Lipińskiej.

Dowody te zostaną skierowane do sądu w Chicago, gdzie licyzcy się będzie postępowanie o obalenie testamentu, mocą któ-

rego dr. Lipińska zapisała 250 tysięcy dolarów na rzecz warszawskiego szpitala Dzieciątka Jezus.

NOWE WYDAWNICTWO

»Turysta w Polsce«

Wydział Turystyki Ministerstwa Komunikacji przystąpił do wydawania luksusowego kwartalnika p. t. »Turysta w Polsce« w językach polskim, francuskim, angielskim i niemieckim.

Numer pierwszy kwartalnika wyszedł już z druku i zawiera następujące artykuły: Fr. Galiński — Warszawa; J. Glinser Nad Polskim Morzem; Walery Goebel — Zakopane, Tatry, Pieniny; Władysław Grzesiak — Polska jako teren turystyki wodnej; prof. Wł. Szafer — Parki Narodowe w Polsce; St. Lenartowicz — Huculszczyzna; Józef Lasoń — Wilno i dr. M. Orłowicz — Kalendarz Turystyczny.

»Turysta w Polsce« wychodzi pod redakcją B. T. Lepskiego.

Wyjątkową ozdobą stronę graficzną opracował T. Piotrowski.

NIE ZŁOŚ SIĘ!

Kto żyje w wielkich cnotach, a nawet w małych, każdej chwili skłonny jest do gniewu. Zdarza się to przedewszystkiem osobom o czułych nerwach, gdy z jednej strony ktoś go popchnie, z drugiej boku ujrzy innego, który bez ceremonji pluje na ziemię, to znów przestraszy go auto swojej syreny. Takie osoby, w pewnej porze roku, tracą fosfat, cierpią na bezsenność i złością się z bliźnich powodów.

Jednym z środków do zwalczania podobnego stanu jest żyć na wolnym powietrzu, daleko od »złych wychowanych« wyżej wspomnianych, odżywiać się nalezytą i zazywać lekarstwa z fosfatem o działaniu na przemiany pokarmowe. Z lekarstw polecanych przez lekarzy, wyróżnia się Tonofosfan z Casa Bayer, którego zazywają dorośli i dzieci, z najmilszym skutkiem. Oto dobra rada dla tych, którzy łatwo się gniewają, z powodu drażliwych nerwów.

LEICA

Aparat fotograficzny do sprzedania bardzo tanio ze względu na przybrania. Zgłoszenia w Redakcji »Ludus«

Santa Catharina WYTRWAĆ!

Spis ludności polskiej w Santa Catharina dobiega końca. Jeszcze kilka osiedli a spis uda się. Niewątpliwie, ci współpracownicy, którzy do tej pory nie zdążyli wypełnić list, nadesła je do 11-go listopada b. r.

Praca z ostatniej chwili:
Pan Antoni Kubiak — Iracema, Nr. 51, rodzin 26, młodzieży męskiej 60, żeńskiej 49, dusz 161, ofiarność 188000.
P. Wincenty Zawadziak — Xavier da Silva — rodzin 14, młodzieży męskiej 35, żeńskiej 45, dusz 114, ofiarność 148000.
P. Kazimierz Przybyła — Cabela Seon — Lista Nr. 59 — rodzin 14, młodzieży męskiej 33, żeńskiej 31, dusz 92, ofiarność 78000.
P. Adam Galicki — Kol. Antoniego — Lista Nr. 54, rodzin 66, młodzieży męskiej 80, żeńskiej 68, dusz 268, ofiarność 318000.
P. J. Fronckiewicz — Rio Natal —

rodzin 110, młodzieży męskiej 936, żeńskiej 334, dusz 890, ofiarność 248000.
P. Ludwik Płeczkarka — Rio Novo, rodzin 176, młodzieży męskiej 280, żeńskiej 258, dusz 788, ofiarność 918000.
P. Fr. Falkiewicz — Szcudela — rodzin 25, młodzieży męskiej 63, żeńskiej 47, dusz 160, ofiarność 208000.
P. Marcin Nowak — São Bento — rodzin 40, młodzieży męskiej 72, żeńskiej 80, dusz 212, ofiarność 128000.
P. Anguiski — w Tuberai — rodzin 7, dusz 20, ofiarność 108000.
P. Ciemiegowski — Rio da Areia — rodzin 17, młodzieży męskiej 48, żeńskiej 27, dusz 109, ofiarność 178000.
P. M. Pachalski — Rodzin 40, młodzieży męskiej 96, żeńskiej 82, dusz 258, ofiarność 188600.
Razem 2628600; z poprzedniego 799300; razem 1,0618900
Cześć i uznanie ofiarnej pracy!
Fr. Pasternak, Andrzejewski, Fiolek.

Uwaga ! Uwaga !

OSTATNIE NOWOŚCI
w JEDWABIU
OTRZYMAŁA W TYCH DNIACH
CASA DAS SEDAS
RUA 15 DE NOVEMBRO N. 21.

BANK FRANCUSKO - WŁOSKI na Południową Amerykę

KAPITAŁ ZAKŁADOWY Fes. 100 MILJONÓW
FUNDUSZ REZERWOWY Fes. 139 MILJONÓW

Główna Siedziba w Paryżu

Brazylja: FILJE: S. Paulo — Rio de Janeiro — Santos — Curitiba — Porto Alegre — Recife — Rio Grande — Bahia.

Agencje: Araraquara — Barretos — Botucatu — Caxias — Espirito Santo do Pinhal — Jsh — Mococa — Ourinhos — Paranaguá — Ponta Grossa — Ribeirão Preto — Rio Preto — São Carlos — S. José do Rio Pardo — S. Manoel.

ARGENTYNA: Buenos Aires — Rosario de S. Fé.

CHILE: Santiago — Valparaiso.

COLOMBIA: Baranquilla — Bogotá.

URUGUAY: Montevideo.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI NA AMERYKĘ POŁUDNIOWĄ na mocy nowych ustaw Kontroli Banków kupuje banknoty w jakiegokolwiek walucie i w jakiegokolwiek sumie z wyjątkiem złotych pezów uruguajskich, która to waluta podlega zastrzeżeniom w Uruguj.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI NA POŁUDNIOWĄ AMERYKĘ jest upoważniony do wydawania czeków, lub zleceń wypłaty listownie, lub telegraficznie w jakiegokolwiek sumie i monecie do wszystkich miejscowości zagranicznych.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI NA POŁUDNIOWĄ AMERYKĘ otrzymuje depozyty do podjęcia w każdej chwili z zawiadomieniem, lub na czas określany, dają odpodnie procenta.

BANK FRANCUSKO-WŁOSKI NA POŁUDNIOWĄ AMERYKĘ uprasza Sz. Klienta, ażeby zechciała porozumieć się w sprawie jakiegokolwiek operacji, adresując wprost do Filji w KURYTYBIE, Rua 15 de Novembro Nr. 316, lub do jej Agencji w Ponta Grossa lub w Paranaguá.

Kto chce jechać do POLSKI lub z Polski do BRAZYLJI niech się uda tylko do solidnej Kompanji Okrętowej

„Chargeurs Reunis” i „Sud Atlantique”

JEJENOLITA TRZECIA KLASA.
KOMPANJA TA SPRZEDAJE BILETY BEZPOŚREDNIO DO KAŻDEGO MIASTA W POLSCE i odwrotnie bilety „chamada” z Polski do Brazylji.
Stała bezpośrednia komunikacja z polskiego portu Gdynia z Brazylją i Argentyną.

Doskonała organizacja przy sprowadzaniu rodzin ze wszystkich miast Europy Centralnej a szczególnie z POLSKI.

Informacje w języku polskim i brazylijskim udziela
P. TEOFIL G. VIDAL
Curityba - Rua Barão Rio Branco 195-209
Paraná

Wszystko cement, cegły, piasek, dachówki, drzewo do budowl. farby i t.p.

MACEDO & Cia.

Posiadają największy skład wszelkiego MATERJAŁU DO BUDOWLI którego dostarczają w małej i wielkiej ilości. — Wykonują plany i kosztorysy.

Udziałają wszelkich informacji.
Rua João Negrão N. 621 — CURITYBA

Telefon 869 — Caixa postal 387

DLACZEGO PLACISZ LOKATORNE?

Dlaczego nie jesteś właścicielem domu?

Za 5\$000, 10\$000, 20\$000 miesięcznie, możesz nabyć własny dom w firmie

Empresa Constructora Universal Ltda,

która daje go swoim członkom. Pięniędzy swych nigdy nie stracisz. Zażądaj informacji przy
Rua 15 de Novembro 384 — Curityba.

SZOPS w Butelkach z Atlantyki jest dziś śmietanką parańską

TELEFON 790 - 791 — DEPOSITO: TELEFON 709.

Poznajmy nasze prawa i obowiązki

Konstytucja Brazylji

(Ciąg dalszy)

SEKCJA V.

Sądy Wojskowe

Art. 84. — Wojskowi i osoby które się do nich zaliczają, będą miały sądy specjalne w wypadkach wojskowych. Sąd ten może się rozciągać i na cywilnych w wypadkach wyszczególnionych w ustawie w śledzeniu występku przeciw zewnętrznej bezpieczeństwu kraju lub przeciw instytucjom wojskowym.

Art. 85. — Ustawa określi także jurysdykcję sędziów wojskowych i zastosowanie kar ustawodawstwa wojskowego w czasie wojny lub w sferze operacji wojennych podczas ciężkich zaburzeń wewnętrznych.

Art. 86. — Organami Sprawiedliwości Wojskowej są: Najwyższy Trybunał Wojskowy i trybunały oraz niższe sędziowie powołani ustawą.

Art. 87. — Nieusuwalność zapewniona sędziom wojskowym nie wyklucza obowiązku towarzyszenia siłom zbrojnym, w których mają służyć.

Par. Jedyny. — Przysługuje Najwyższemu Trybunałowi Wojskowemu postanowienie usunięcia sędziów wojskowych, zgodnie z art. 64, pod literą b.

USTĘP V.

Koordinacja Władz.

SEKCJA I.

Postanowienia wstępne.

Art. 88. — Senatowi Federalnemu w granicach artykułów 90, 91 i 92 przysługują dokonywać uzgodnienia między sobą władz federalnych, otrzymać ciągłość administracyjną, czuwać nad Konstytucją, współpracować w opracowaniu ustaw i wykonać jeszcze inne akty własnej kompetencji.

Art. 89. — Senat Federalny składa się z przedstawicieli każdego stanu i Dystryktu Federalnego, wybranych głosowaniem powszechnym, równym i bezpośrednim, na okres lat, z północ Brazylji z urodzenia, zapisaanych na liście wyborczą i którzy ukończyli 35 lat.

Par. 1. — Przedstawicielstwo każdego stanu i Dystryktu Federalnego, w Senacie będzie się opierać na równości z wyborami Izby deputowanych.

Par. 2. — Senatorowie cieszą się nietykalnością i mają pobory i zwrot kosztów tak samo jak i deputowani i podlegają tym samym przeszkodom i niezgodnościom urzędów.

SEKCJA II.

Atrybucje Senatu Federalnego

Art. 90. — Wyłącznymi atrybucjami Senatu Federalnego są:

a) zatwierdzenie głosowaniem tajnym nominacji sędziów w wypadkach przewidzianych w Konstytucji; zatwierdzenie nominacji ministrów Kontroli Izby Skarbowej, głównego prokuratora Republiki, a tak samo przeznaczania szefów misji dyplomatycznych poza granicami;

b) upoważnianie interwencji federalnej w stanach w wypadku artykułu 12 numeru III i zewnętrznych pożyczek stanów, Dystryktu Federalnego i municypjów;

c) zapoczątkowywanie projektów ustaw, o których mówi art. 41, paragraf 3;

d) zawieszanie, wyjąwszy wypadku ustanowionej interwencji, koncentracji federalnych sił zbrojnych w stanach, gdy potrzeby utrzymania publicznego tego nie usprawiedliwiają. (C. d. n.)

WIEŻA WYSOKA DWA KILOMETRY

Pismo „Le Jour” z Paryża przynosi wiadomość o projekcie dwu architektów francuskich, Lossiera i Fauve Dujarrica, wybudowania w Paryżu z okazji światowej wystawy w r. 1937 wieży wysokości 2 tysiące metrów. Wieża ta łącząca by piękne z pożytecznym i miałaby nie tylko duże znaczenie turystyczne, ale mogłaby zarazem stanowić pewnego rodzaju sanatorium, położone w centrum Paryża.

Wieża miałaby poza tym duże znaczenie wojskowe, zwłaszcza w razie ataku lotniczego na Paryż: na trzech różnych poziomach

znajdowałyby się bowiem platformy, mogące służyć do szybkiego startu aeroplanów, broniących stolicy oraz dla kilkunastu dział obronnych.

JĘZYK URZĘDOWY JEST NIEZROZUMIAŁY

Rzecz się dzieje nie w Polsce i nie w Warszawie, ale w dalekiej Australji, w mieście Melbourne, a więc w jednej ze stolic tego kraju.

Zarząd miejski otrzymał ciągle zażalenia, że płacący wysokie podatki nie rozumieją całego mnóstwa papierów i „konceptów” urzędowych, jakimi ich nazywają. Proszą więc, aby ktoś z wyższych urzędników zechciał wygłosić jak najbardziej popularny, a więc zrozumiały odczyt, tłumaczący niezrozumiałe zwroty, pisane stylem urzędowym.

Urząd nie zgodził się na tą propozycję, mówiąc, że odczytu wygłaszać nie można; natomiast należy przygotować popularną instrukcję.

Jakoż, w kilka miesięcy potem przysłano magistratowi w Melbourne owo wyjaśnienie. Ale rzecz miała przeszło 120 stron i 113.000 wyrazów.

Magistrat odpisał: „Proszę przystać innego urzędnika, któryby umiał zrozumiały objaśnić owo wyjaśnienie.”

Co na to właściwy urząd podatkowy odpisał — dołączył wiadomo.

Wesoły kącik

JEST PEWIEN

— Czy świadek jest pewien, że podsądni żył z sobą jako mąż i żona?

— Tak, panie sędzio.

— A skądże świadek to wnosi?

— Bo, proszę pana, sędzio, codzieli się bili na podwórzu.

W REDAKCJI

— Jak to się stało, redaktorze, że figuruje w dzisiejszym numerze w rubryce „zgony”? Musi pan to odwołać.

— Zasadniczo, nie odwołujemy żadnej informacji, ale mogę zamieścić pana w rubryce „urodziny”.

ZAWIĘTOŚĆ

— Ale nie myślcie, kochani sąsiedzi, że potrafiłem was do mego śmiertelnego łoża, aby

was prosić o przebaczenie za wszystkie kłopoty, jakie wam sprawilem. O, nie! Stańcie z obu stron mego łoża, niech skonał jak Chrystus... między 2-ma łóżkami!

Z MIŁOŚCI

— Skoro mój mąż umarł, to ja żyć nie chcę! Pójdę za nim!

— Bój się Bogu! Kobieto, daj mu trochę odpocząć — przynajmniej w grobie!

Tylko 4\$50

Frixal

Działa przeciw bólowi szybko i skutecznie.

Na Reumatyzm